

7/9262

64 20

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel Müdür Yardımcılığı

ÇOK İVEDİ

Sayı : B.06.0.SPGY.0.0-026.21-2009/525248
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Oktay
Vural

06 Temmuz 2010

TBMM BAŞKANLIĞINA

İlgi: Başbakanlığa muhatap 01.10.2009 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/9262-15720/34114 sayılı yazıları.

İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın Sayın Başbakanımıza yönelttiği ve Sayın Başbakanımızca, kendileri adına eşgüdümümde cevaplanması tensip olunan 7/9262 esas numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Ahmet DAVUTOĞLU
Dışişleri Bakanı

Ek: 2 sayfa.

**İZMİR MİLLETVEKİLİ OKTAY VURAL'IN
SAYIN BAŞBAKANIMIZA YÖNELTTİĞİ
7/9262 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORU

Mescid-i Aksa çevresinde ikamet eden Filistinlileri çevreden çıkarmak için evlerine el konulduğu, bu çevrede yeni yerleşimciler için konut inşa edileceği hususu basında yer almıştır. Özellikle evlerine el konan Filistinlilerin çadıra ikamete zorlandığı, hukuka aykırı bir şekilde evlerine el konduğu haberi yer almıştır. Bu çerçevede evlerine el konulan Filistinli bir aile içinde bulundukları durumu bizzat tarafıma anlatmışlar ve Türkiye'nin bu konuda yardımcı olmalarını talep etmiştir.

Öte yandan 2007 yılı Mart ayında; ülkemiz Büyükelçisinin başkanlığını yaptığı mimar, tarihçi ve arkeologlardan oluşan bir heyetin Kudüs'te bulunan Mescid-i Aksa Camii'nin çevresindeki inşaat çalışmalarını incelemek daha sonra da kazı çalışmalarını Mescid-i Aksa Camii'ne saldırı olarak değerlendiren Haremüşşerif'ten sorumlu vakıf temsilcileriyle görüşmek üzere İsrail'e gittiği, heyetin hazırladığı raporu Başbakana sunduğu 3 Ekim 2007 tarihinde verdiğim soru önergesine verilen cevapta belirtilmiştir. Bu soru önergeme verilen cevapta raporun geniş bir dağıtımına tabi tutulacağı ve içeriğinin kamuoyu tarafından da öğrenilebileceği belirtilmişti.

Bu çerçevede sorularımı yöneltiyorum:

- 1- Mescid-i Aksa etrafında ikamet eden Filistinlilerin evlerinden çıkartılması ve evlerine el konulması hususunda İsrail nezdinde bir girişimde bulunulmuş mudur?
- 2- Mescid-i Aksa etrafında yaşayan ve evlerine el konulan Filistinliler mahkemede haklarını arayabilmesi için Osmanlı tapu kayıtlarına ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir. Bu tapu kayıtlarının temin edilmesi ve ilgililere tevdi edilmesi hususunda bir girişimde bulunulması düşünülmekte midir?
- 3- Mescid-i Aksa çevresinde inşaat çalışmaları hakkında hazırlanan rapor dağıtılmış mıdır? Dağıtılmışsa kimlere ve hangi kurumlara gönderilmiştir? Bu raporun bir nüshasının gönderilmesi mümkün müdür?
- 4- Mescid-i Aksa çevresinde kazı çalışmalarını inceleyen raporda Filistinlilerin evlerinin bulunduğu yerlere yeni inşaatlarla yerleşimcilerin yerleştirildiği hususu yer almış mıdır? İsrail'in bu konuda politikası hususunda bir tespit yer almış mıdır?

CEVAP

Türkiye, İsrail-Filistin ihtilafının, başkenti Doğu Kudüs olan bağımsız Filistin devletinin kurulmasıyla çözüme kavuşturulabileceğine inanmaktadır. İki devletli çözüme ulaşılabilmesini teminen, arazideki durumu değiştirmeye dönük yeni oldu-bittilere meydan

verilmemesi gerekmektedir. Bu bağlamda, Doğu Kudüs'teki gelişmeler büyük hassasiyet arzietmekte ve tarafımızdan yakından takip edilmektedir.

İsrail'in Doğu Kudüs'teki ev tahliyelerinin yanısıra, istimlakları, Filistin kurumlarını kapalı tutması ve Filistinlilerin ikamet izinlerini iptal etmesi de ciddi kaygıya yol açmaktadır. Bu faaliyetlere son verilmesi için İsrail nezdinde her vesileyle ve düzeyde girişimler yapılmaktadır.

2 Ağustos 2009 tarihinde İsrail Yüksek Mahkemesi'nin kararı doğrultusunda İsrail polisinin Doğu Kudüs'ün Şeyh Jarrah semtinde düzenlediği operasyonla UNRWA'ya kayıtlı toplam 70 bireyden oluşan 8 Filistinli aileyi (Hannun ve Gawi aileleri) evlerinden tahliye etmesi ve Filistinlilerin tahliyesinin hemen ardından 10 Yahudi yerleşimcinin bu evlere yerleşmesine tepki gösterilmiştir. Bu tür uygulamaların İsrail'in uluslararası hukuk çerçevesindeki yükümlülüklerine ve en temel insan haklarına aykırı olduğunu, İsrail-Filistin ihtilafının çözüme kavuşturulması amacıyla müzakerelere yeniden başlanması için elverişli ortamın yaratılması yönündeki çabalara zarar verdiğini vurgulayan; İsrail'in uluslararası hukuk çerçevesindeki yükümlülüklerine uymasını ve taraflar arasında güveni zedeleyecek adımlardan ve Doğu Kudüs'ün statüsünü değiştirecek uygulamalardan kaçınmasını barış çabalarının selameti bakımından hayati bir konu olarak gördüğümüzü hatırlatan ve sözkonusu uygulamaların acilen durdurulması çağrısında bulunan bir Bakanlık açıklaması 3 Ağustos 2009 günü yapılmıştır. Bu konudaki gelişmeler hassasiyetle izlenmeye devam olunacaktır.

Öte yandan, Tapu Kanunumuza göre, tapu kayıtları, ilgisini ispat eden herkese veya bunların yasal vekillerine açıktır. Bu konuda vatandaş-yabancı ayrımı yapılmamakta, yabancı uyruklu şahıslar için Bakanlığımızın aracılığına gerek bulunmamaktadır. Bu çerçevede, Filistin'de tapu kayıt örneğine ilişkin talepler Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün Tapu Arşiv Dairesi Başkanlığı'na yönlendirilmektedir.

Harem-i Şerif'le ilgili tek taraflı tasarruflar İslam dünyasında büyük infiale neden olmaktadır. Bu itibarla, bölgenin kutsallığına saygı gösteren ve gerilimin daha fazla tırmanmasına mahal vermeyecek bir hareket tarzı benimsenmesi zorunludur. İsrail'in İslam dünyasının en kutsal mekanlarından olan Harem-i Şerif civarında ve/veya Kudüs'teki diğer mekanlarda yürüttüğü ve yapmayı öngörebileceği tüm çalışmalarda bu hususu gözönünde bulundurmasını beklemekte olduğumuz her vesileyle İsrail makamlarının dikkatine getirilmektedir. Nitekim, ülkemiz 2007 yılında Mağrip Kapısı'nda yapılan çalışmaları incelemek üzere bölgeye uzmanlardan oluşan bir heyet göndermiş, Kudüs'teki kutsal mekanlarda yapılan diğer benzeri çalışmaları da büyük hassasiyetle takip ederek, bu konularda İsrail makamları nezdinde gerekli girişimlerde bulunmuştur. Bu konuda son olarak, 8 Ekim 2009 ve 26 Ekim 2009 tarihlerinde Bakanlığımızca bir açıklama yapılarak hassasiyetimiz vurgulanmıştır.

Mağrip Kapısı'nda incelemelerde bulunan heyetimiz tarafından hazırlanan "Kudüs'te Harem-i Şerif Civarında Yapılan Kazı Çalışmalarına Dair Teknik Heyet Raporu" başlıklı çalışma Sayın Başbakanımızın tensipleriyle Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliği, İslam Konferansı Örgütü Genel Sekreterliği ve üyeleri, Arap Ligi Genel Sekreterliği, UNESCO, Dünya Mirasını Koruma Kurulu, Uluslararası Mimarlık Meslek Kuruluşları, Uluslararası Arkeoloji Meslek Kuruluşları, TBMM Başkanlığı Avrupa Konseyi Türk Parlamenterleri ve Avrupa Birliği Komisyonu başta olmak üzere ilgili kurum, kuruluş, örgüt ve kişilere iletilmiştir.